

PAO Saari Risto (LVM)

19.03.2020

Asia

Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) 95/93 muuttamisesta

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 13. päivänä maaliskuuta 2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) 95/93 muuttamisesta (COM(2020) 111 final). Asetuksen muuttamista koskeva ehdotus annettiin, koska lentoyhtiöt ovat joutuneet Koronaviruksen (SARS-CoV-2-virus) vuoksi perumaan lentojaan tammikuusta 2020 alkaen ensin Kiinan kansantasavaltaan ja Hong Kongiin ja myöhemmin enenevässä määrin myös muita lentoja. Ehdotuksen tavoitteena on turvata se, että lentoyhtiöt voisivat pitää edelliskauden lentojen perusteella saamansa lähtö- ja saapumisajat myös kesäkaudella 2020 ja sitä seuraavalla aikataulukaudella. Ehdotuksen mukaisella sääntelyllä turvataan lentoyhtiöiden oikeus saada seuraavaa aikataulukautta varten nykyiset slotinsa, vaikka poikkeusajanjaksolla lennot jäävätkin lentämättä. Näin lentoyhtiöiden ei tarvitse lentää koneita tyhjillään, mikä rasittaisi lentoyhtiöiden taloutta entisestään ja kuormittaisi turhaan myös ympäristöä.

EU-ministerivaliokunta on hyväksynyt esitetyn toimintalinjan saman sisältöisessä U-kirjeessä, joka on ollut EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 18.-20.3.2020. Valtioneuvosto toimittaa U-kirjeen eduskunnalle valtioneuvoston yleisistunnon 26.3. jälkeen.

Asialle pyritään saamaan neuvoston periaatteellinen hyväksyntä mahdollisimman pian, mahdollisesti jo 20.3.2020 ja sopimaan mahdollisimman pian sen jälkeen neuvoston ja Euroopan parlamentin yhteisestä kannasta.

Suomen kanta

Suomi tukee ehdotusta ja pitää tärkeänä, että asetusta saadaan mahdollisimman pian voimaan.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (ETY) 95/93 säädellään lentoyhtiöille jaettavien lähtö- ja saapumisaikojen (ns. slotien) jakamista EU:n lentoasemilla ns. ”käytä tai menetä”-periaatteen mukaisesti. Lentoyhtiön on käytettävä 80-prosenttisesti edellistä kesä- ja talvikautta varten saamansa slotit, jos lentoyhtiö haluaa pitää saamansa oikeudet myös seuraavaa aikataulukautta varten.

Koronavirus on johtanut siihen, että lentoyhtiöt ovat alkuvuodesta 2020 alkaen peruneet lentojaan ensin Kiinan kansantasavaltaan ja Hong Kongiin ja sittemmin yhä laajemmin maailmanlaajuisesti. Alustavien tietojen mukaan lentoliikenne on alkuvuoden 2020 aikana vähentynyt noin 10 prosenttia ja pudotus tulee olemaan vielä tätä huomattavasti suurempi, kun useiden valtioiden käyttöönottamat rajojen sulkemiset matkustuskieltoineen tulevat voimaan ja lentoyhtiöt ovat myös kysynnän puutteen vuoksi karsineet omatoimisesti lentämiään lentoja.

Komission ehdotuksen tavoitteena on, että slot-asetusta muutettaisiin niin, että lentoyhtiöt eivät menettäisi lentämättä jääneiden lentojen johdosta slot-oikeuksiaan poikkeustilanteen vuoksi. Kiinan kansantasavaltaan ja Hong Kongiin suuntautuvien lentojen osalta poikkeusajankohta kattaisi ajanjakson 23.1.-30.6.2020 ja muiden lentojen osalta 1.3.-30.6.2020. Näillä ajanjaksoilla lentämättä jääneet lennot katsottaisiin lennetyiksi, eivätkä ne vaikuttaisi slot-asetuksen mukaiseen oikeuteen periä edellisen kauden slot-oikeudet vastaavanlaisena myös seuraavaa aikataulukautta varten.

Ehdotukseen sisältyy komission velvoite seurata tilanteen kehitystä ja antaa 15 päivään huhtikuuta 2020 mennessä seurantaraportti. Tämän jälkeen komissio valtuutettaisiin antamaan delegoitu asetus, jonka nojalla komissio voisi tarvittaessa jatkaa asetusehdotuksen mukaista poikkeusaikaa tarvittaessa pidemmälle kuin nyt on ehdotettu (30.6.2020). Poikkeusajankohdan jatkamisen tulee perustua tutkimusperäiseen tietoon siitä, että Korona-virustilanne edelleen jatkuu ja estää lentoyhtiöitä lentämästä niille myönnettyjen slotien mukaisia lentoja myös kesäkuun 2020 jälkeen. Komissiolla on valtuus antaa delegoitu asetus vuoden kuluessa nyt ehdotetun asetusmuutoksen voimaantulosta.

Vastaavalla tavalla on slot-asetusta muutettu vuosina 2002 New Yorkin terrori-iskujen jälkeen, 2003 Irakin sodan sekä SARS-epidemian vuoksi ja 2009 maailmanlaajuisen rahoitus-kriisin jälkeen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 100 artiklan 2 kohta. Ehdotukseen sovellettaisiin SEUT 294 artiklan mukaista tavallista lainsäätämisyjärjestystä. Valtioneuvosto pitää ehdotusten oikeusperustaa asianmukaisena.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti ei ole vielä nimennyt raporttija eikä asian käsittely Euroopan parlamentissa ole vielä alkanut.

Kansallinen valmistelu

EU22-liikennejaoston kirjallinen menettely 16.-17.3.2020

Eduskuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunnan kokous 17.3.2020:

Valiokunnan oma asia O 23/2020 vp

Valiokunta hyväksyi seuraavan kannanoton: Valiokunta pitää komission asiakirjassa COM(2020) 111 final esille tuomia näkökohtia ja toimenpiteitä tarkoituksenmukaisina ja tarpeellisina.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Ehdotusten käsittely on tarkoitus aloittaa neuvoston ilmailutyöryhmässä välittömästi ja saada ehdotukselle mahdollisimman pian Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksyntä.

Asiakirjat

COM(2020) 111 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Risto Saari, LVM, p. 040-8298132

EUTORI-tunnus

EU/2020/0757

Liitteet**Viite**

Asiasanat Hoitaa	lentoliikenne, liikenne, ilmailu LVM
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, OM, TEM, UM, VM, VNK, VTV, YM
